

Paraugs. ES paziņojums par tiesībām aizdomās turētajiem un apsūdzētajiem kriminālprocesā

Jums ir tiesības šo paziņojumu par tiesībām paturēt pie sevis visā izmeklēšanas laikā.

Ja policija jūs ir aizturējusi, jo tiek turēts aizdomās par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, jums ir tiesības:

- A. tikt informētam, par kādu nodarījumu jūs tur aizdomās**
- B. neatbildēt uz policijas jautājumiem vai nesniegt nekādas liecības policijai**
- C. saņemt advokāta palīdzību**
- D. saņemt tulka palīdzību un dokumentu tulkojumus, ja nesaprotat attiecīgo valodu**
- E. paziņot kādam, ka esat aizturēts**
- F. informēt vēstniecību, ja esat ārzemnieks**
- G. zināt, cik ilgi jūs drīkst aizturēt**
- H. vērsties pie ārsta, ja jūtaties nevesels vai jums nepieciešamas zāles**

Sīkāku informāciju par savām tiesībām meklējiet nākamajās lappusēs.

A. Informācija par aizdomām

- Arī tad, ja policija jūs nepratina, jums ir tiesības uzreiz pēc -aizturēšanas uzzināt, par kāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanu jūs tur aizdomās.

B. Tiesības klusēt

- Jums nav jāatbild uz policijas jautājumiem un nav jāsniedz nekādas liecības policijai.
- Advokāts var jums dot juridiskus padomus, kā arī palīdzēt izlemt, vai atbildēt uz jautājumiem.
- Ja vēlaties konsultēties ar advokātu, policijai nav tiesību sākt nopratināšanu, pirms jums ir dota šāda iespēja.

C. Advokāta palīdzība

- Jums ir tiesības konsultēties ar advokātu, pirms policija sāk nopratināšanu.
- Ja paziņojat, ka vēlaties konsultēties ar advokātu, tas nenozīmē, ka atzīstat savu vainu.
- Policijas pienākums ir palīdzēt jums sazināties ar advokātu.
- Ja nevarat algot advokātu, policijai ir jāsniedz jums informācija par to, kā saņemt bezmaksas juridisko palīdzību.
- Ja vēlaties konsultēties ar advokātu, bet nezināt, kur to meklēt, vai arī nevarat sazināties ar savu advokātu, policijai ir jāparūpējas, lai jums tiktu nozīmēts

advokāts, ja jums ir tiesības uz bezmaksas juridisko palīdzību.

- **Advokāts rīkojas neatkarīgi no policijas un bez jūsu piekrišanas neatklās viņam uzticēto informāciju.**
- **Jums ir tiesības uz privātu sarunu ar advokātu — policijas iecirknī un/vai pa tālruni.**
- **Jūs varat pieprasīt, lai policijas nopratināšanas laikā klāt ir jūsu advokāts.**

D. Tulka palīdzība

- **Ja jūs nerunājat attiecīgajā valodā vai to nesaprotat, policija parūpēsies, lai tiktu sameklēts tulks.**
- **Tulks rīkojas neatkarīgi no policijas un bez jūsu piekrišanas neatklās viņam uzticēto informāciju.**
- **Jūs varat arī lūgt tulka palīdzību, lai sarunātos ar advokātu.**
- **Tulka palīdzība ir bez maksas.**
- **Jums ir tiesības saņemt tulkojumu visiem dokumentiem vai lēmumiem saistībā ar aizturēšanu.**
- **Jums ir tiesības saņemt to izmeklēšanas dokumentu tulkojumu, kas ir svarīgi, lai iesniegtu atbrīvošanas lūgumu (sk. G punktu).**

E. Paziņošana par aizturēšanu

- **Paziņojiet policijai, ja vēlaties, lai kāds (piemēram, ģimenes loceklis vai darba devējs) tiktu informēts, ka esat aizturēts.**

F. Ārzemniekiem: kā sazināties ar savas valsts vēstniecību

- **Ja esat ārzemnieks, varat pieprasīt, lai policija informē jūsu valsts vēstniecību vai konsulāro iestādi par jūsu aizturēšanu un atrašanās vietu.**
- **Policijas pienākums ir jums palīdzēt, ja vēlaties runāt ar savas valsts vēstniecības vai konsulārās iestādes darbiniekiem.**
- **Jums ir tiesības rakstīt savas valsts vēstniecībai vai konsulārajai iestādei. Ja nezināt adresi, policijas pienākums ir jums palīdzēt.**
- **Vēstniecība vai konsulārā iestāde var palīdzēt jums sameklēt advokātu.**

G. Cik ilgi jūs drīkst aizturēt?

- **Jums ir tiesības jebkurā brīdī lūgt tiesnesim, lai jūs atbrīvo no apcietinājuma. Advokāts var dot jums padomu, kā rīkoties.**
- **Jūs vai jūsu advokāts var prasīt iepazīties ar tiem lietas materiāliem, kas attiecas uz aizdomām un aizturēšanu, vai saņemt sīku informāciju par lietas saturu.**
- **Ja netiek atbrīvots, 48 * stundu laikā pēc aizturēšanas jūsu lieta ir jānodod izskatīšanai tiesnesim.**
- **Tiesneša pienākums ir jūs uz klausīt un pieņemt lēmumu par jūsu paturēšanu apcietinājumā vai atbrīvošanu.**
- **Jums ir tiesības saņemt tiesneša lēmumu (tā tulkojumu), ja viņš izlemj jūs paturēt apcietinājumā.**

H. Medicīniskā palīdzība

- **Ja jūtaties nevesels vai jums nepieciešamas zāles, paziņojiet policijai, ka jums nepieciešams ārsts.**
- **Jums ir tiesības uz ārsta izmeklēšanu bez citu personu klātbūtnes.**
- **Jūs varat prasīt, lai ārsts ir sieviete vai vīrietis.**